

Rytande, vilt och ostyrigt

RECENSION: Ann Frössén hör till det fåtal som kan gestalta hav utan att ta sig vatten över huvudet, skriver Sebastian Johans.

Grönt, vitt, och brunt. Smala tuschstreck som smeker fram en ursinnig form. Ilsket vågskum som fradgande vräker sig mot betraktaren. Vågor som kolliderar, drar åt olika håll. Lika kämpande mot varandra som mot den tredje part som står framför bilden. Med målningen *The tempest* tar Ann Frössén i av Shakespeareska mått och hittar faktiskt en ton av magi som korresponderar med världsdramatikerns *Stormen* (*The tempest* på engelska).

På den blå planeten är det knappast förvånande att vatten är ett kärt, för att inte säga sönderälskat, motiv för. Det är som bekant inte bara jordklotet som till största delen täcks av materialet, utan ämnet dominerar också det mesta som finns på de förhållandevis torra ytorna. Människor och gurkor är två uppenbara exempel. Vatten är vy, livsnödvändighet och storpolitik. Vi ingår alla i vattnets gigantiska kretslopp och gissningsvis är det en av mellanstadie lärarens mest tacksamma uppgifter att förklara att det vatten som regnade på faraonerna är samma vatten som regnar på oss i dag. Och minst lika svindlande är faktumet att havets ständiga rörelse vägrar att ljuga och hela tiden översköljer oss med obehagliga sanningar vi helst inte tänker på. De gigantiska plastöarna i Stilla havet är ett exempel. Att kolonialismen fortfarande pågår i och med utfiskningen av vattnet som omger den afrikanska kontinenten, med piratproblem utanför Somalia som en av fler uppenbara följder, är ett annat. Frågan är om havet inte borde vara ett ännu mer angeläget motiv än det faktiskt är.

Problemet med att gestalta havet (och sjöarna, floderna, vattenglasen etc.) är förstås att motivet frestar med en sensationell men inte särskilt intressant skönhet. Redan Strindberg insåg att havet förmedlar väldigt mycket mer om det betraktas som en väsenlik och våldsam kraft, än som sublimt kittlande vykortsvänlighet. Det rytande, vilda och ostyriga som har gjort Strindbergs havsmåleri till klassiker går igen hos vattenskildraren Ann Frössén, som för övrigt lär vara ganska trött på den uppenbara referensen. Kanske är det till och med därför hon sträcker sig efter William Shakespeare, som ju hör till den rätt försvarliga skara som mjölkade det vilda havet som motiv långt innan Strindberg.

Ann Frössén behärskar i vilket fall som helst luftandarna bättre än de flesta och arbetar förhållandevis konsekvent kring havet som motiv. På Galleri Strömbom visas ett par mindre målningar och några lite större, en videoprojektion och en väggfast skulptur. Samtliga verk är förhållandevis små i förhållande till det monumentalformat Frössén oftast arbetar med. Känslan bilderna förmedlar, däremot, är snudd på gigantisk. Skulpturen sticker ut och består av en trappa (eller vågform) där fotografiska fragment som visar just vågor har infogats på varje trappsteg. Verket är i sig inte särskilt anmärkningsvärt, men säger en del om konstnärens angreppsmetod - här är det inte det enskilda vattendraget som gestaltas, utan den gigantiska världsmuskel som binder samman allt och alla. De större målningarna dyker rakt ner i ett vildsint vatten i rörelse och kan lika gärna ses som superrealistiska som abstrakta. Bara det en fascinerande kvalitet. Ann Frössén vågar det oinsmickrande och visar varför vissa motiv aldrig nöts ut.

Av: Sebastian Johans